

ikke afgjørende med Hensyn til Spørgsmaalet om, hvilken Betydning § 28 har. Jeg maa dog derom sige, at jeg forjæves har søgt efter at finde den mindste Antydning i selve Loven om, at Tilstedeværelsen af den her omhandlede Udskrift af Valgbogen og af de andre Dplysninger, hvorom der her kunde være Tale, skulde være en Betingelse for et Valgs Godkjendelse, og ligesom der ikke i selve Loven findes Noget, der tyder derpaa, saaledes er der heller ikke ved Tilblivelsen af denne Bestemmelse fremkommet det Mindste, der kunde gjøres gjældende i denne Retning. Det er maaske ikke bekendt eller mindest i alt Fald ikke i dette Dieblit af alle de Tilstedeværende, hvorledes den historiske Sammenhæng med denne Del af § 28 er. Den skyldes et Forslag, der fremkom ved 2den Behandling af Valglovsudkastet i 1867 her i Folkethinget, et Forslag, for hvilket navnlig J. N. Hansen var Ordspøer, og et Forslag, der iøvrigt gik overmaade stille og ubemærket gennem hele Forhandlingen. Det var med saa Ord, han motiverede det, med saa Ord blev det anbefalet dels af L. C. Larsen, dels af den daværende Conferencespræsident, og med endnu færre Ord blev det den Gang omtalt af mig her. Den Maade, hvorpaa det blev motiveret, var omtrent den, at det havde viist sig, at stundom, naar der var reist Strid om et Valg, foranledigedes der Tidsspilde og Forhaling af Sagens Afgjørelse. Derved, at man saa først derefter skulde gennem Regjeringen forlange Udskrift af Valgbogen og de øvrige Dplysninger, der kunde være Spørgsmaal om. Det vilde derfor være langt at foretrække, naar der blev draget Omjorg for, at disse Dplysninger kunde have tilstede, saasnart Rigsdagen traadte sammen, for at man ikke skulde udsættes for en Forhaling i det Tilfælde, at der blev Strid om Valgs Gyldighed. Men der er ikke under Forhandlingen fremkommet den mindste Antydning om, at Tilstedeværelsen af disse Ting: Udskriften og andre Dplysninger, skulde være en Betingelse for et Valgs Godkjendelse, og det forekommer mig ogsaa, at det vilde være høist mærkværdigt, om man skulde tage Sagen paa den Maade; thi hvor vilde da Grændsen egentlig være for, hvad der saaledes skulde kræves at være tilstede? Man har en Valgbestyrrelse, der udfører et offentligt Evert, der træder op paa en Maade som en offentlig Myndighed; den attestere, bevidner under Navns Underskrift, at Alt er i Orden, at Valget er bekendtgjort paa behørig Maade, kort sagt, at Alt, hvad Valgloven foreskriver, er iagttaget. Naar der nu lige overfor denne Bevidnelse af rette vedkommende Myndighed ikke er fremkommet nogenformelt Protest eller Indsigelse, tror jeg, det er Reglen

og overensstemmende med den almindelige Opfattelse af deslige Spørgsmaal, at man gaar ud fra, at Alt er i sin Orden, og ikke udsætter et Valgs Godkjendelse for den blotte Muligheds Skyld, at der senere kunde fremkomme Dplysninger, som tale mod dets Rigtighed. Naar der skulde være gjort en Undtagelse med Hensyn til en enkelt Art af mulige Dplysninger, nemlig Udskrift af Valgbogen, maatte det være sagt i Valgloven eller ialtsald være tydelig kommet frem ved Forslagets Fremfattelse, men det er, som af mig anført, paa ingen Maade slet. Naar der henvises til, hvad der skulde have været Sædvane her i Thinget tidligere, tør jeg ikke med fuldstændig Bestemthed sige, om et saadant Tilfælde som det, der her foreligger, har foreligget tidligere; men jeg maa sige, at jeg erindrer ikke noget Saadant, og hvis Noget altsaa vil paaberaabe sig, at der fra Thingets Side skulde være tidligere Afgjørelser, som gik mod den Opfattelse af Valglovens § 28, for hvilken jeg her har tilfødt mig at føre Ordet, maa jeg opfordre til at nævne disse specielle Tilfælde.

Høgsbro: Efter denne Opfordring skal jeg dog udtale, at det staar ganske tydelig for min Erindring, at vi flere Gange, naar vi have faaet Valgbreve, ikke ved almindelige Valg, men ved særlige Valg, have ladet dem ligge i Valgbrevsudvalget, indtil der er kommet en Udskrift af Valgbogen, fordi vi ikke vilde tage nogen Bestemmelse, inden man havde undersøgt, om disse Udskrifter vare af den Bestaaffenhed, at man derefter troede at kunne godkjenne de faktiske Erklæringer, som vare i Valgbrevet om, at Alt var gaaet rigtigt og lovligt til.

Klein: Maatte jeg bemærke, at der kunde jo ikke være Tale om at gjøre noget Saadant før 1867, thi før 1867 eksisterede denne Bestemmelse ikke. Naar Talen er om Tiden efter 1867, maa jeg sige, at, forsaavidt jeg har været Medlem af Udvalg til at prøve Valgbreve, hvad jeg dog har været i adskillige Aar, mindest jeg ikke noget saadant Tilfælde, men jeg tør ikke benegte, at man kan have gjort noget Saadant i et eller andet Udvalg for Valgbrevets Prøvelse, men det er ikke kommet offentlig frem.

Høgsbro: Jeg tror slet ikke, at Valget er kommet til Prøve i selve Valgbrevsudvalget, inden man her har haft begge Dokumenter, haade Valgbrevet og Udskriften af Valgbogen. Sagen er bleven liggende, indtil vedkommende Dokumenter ere komne, og først da har Udvalget for Valgbrevets Prøvelse taget Sagen under sin Overveielse.